

Memòries d'Alaior

BOTIQUES, COMERÇOS I TALLERS AL CARRER DES MELIANS ALS ANYS 50 (1)

José Gomila Pons
Bep Meler

El carrer des Melians és uns dels carrers que té més pendent del poble. El darrer tram de dalt té una costa molt pronunciada, amb un ampit molt fort, fins arribar a la plaça de Dalt ses Penyes, han de fer una bona pitrada.

Sa tia Margarita Villalonga Crespo, de Santa Cecília, filla d'en Perico Villalonga (Madona) que ha complir 90 anys, té una extraordinària memòria, ja que recorda quasi tots els esdeveniments, que han ocorregut al llarg de la seva història. Em va contar que ella quan era al·lota, recorda que jugava amb les seves amigues damunt les penyes, que tenien una alçada d'uns 1,50 metres, respecte al pis de la plaça, pareixia un escenari d'un teatre. Els carros estirats per les bísties rodejaven el roquissar per arribar a les cases de l'entorn. Ella va veure com les estallaven amb barrobins, fins aplanar-les al nivell del terra.

Em va explicar que la mare d'en Mevis Pinxa tenia una botiga de provisions de boca, ubicada un poc a l'esquerra de la barberia de can Ripoll. En Mevis va arribar al carrer de director de l'Hotel Playa Azul de Cala en Porter.

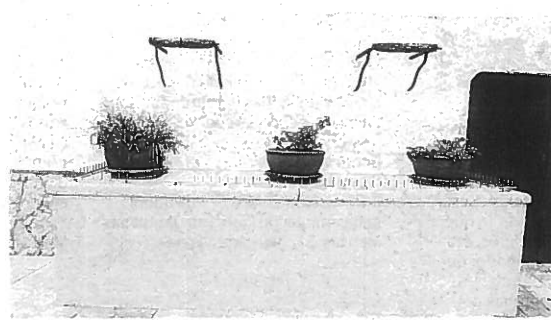
En el carrer de sa Creu, entre els anys 30 i 40, na Guida Florida tenia un fill conegut com en Perico Ros, que re-

gentava una botiga de queviures, a l'única casa que té portal en aquest carrer.

En els anys 50, si la meua memòria no en falla, en el carrer des Melians, des de Dalt ses Penyes fins arribar a la carretera, s'hi trobaven cinc botiques de queviures anomenades, començant desde dalt, Can Pino, Ca na Quica Manyola, Ca na Maçanes, Ca na Maria Capó i Ca na Gorga.

La botiga de queviures de Can Pino estava enfront del carrer de sa Bolla, en Pepe Pino era bastant major i era fadrí fins que va festejar na Joaneta, que treballava com a criada o assistenta a cas senyors de Sant Jaume i d'altres llocs.

Més avall del carrer, davant del carrer de s'Ull de Sol, se trobava ca na Quica Manyola esposada amb el mestre de cases en Joan, migjornar. És tal vegada la botiga de queviures de la qual més records tenc de quant era al·lot, ja que estava al costat de ca nostra i pràcticament anaven cada dia a comprar. Record en Joan, quan cavava i sembrava l'hort de darrera la botiga i la casa era paral·lel a la nostra. El seu hort era més llarg i gran. Tenia un gran parral, molt ben fet, amb columnes d'obra de marés, se li notava el fet de ser mestre de cases. Tenien dues filles ben plantoses i molt guapes, na Maria i na Juanita, eren molt simpàtiques, sempre saluda-

La botiga, de ca na Maria Capó estava en el dret del carrer des Pous, on hi havia dos colls amb dues corrioles en forma de corró de llenya

ven als seus vesins i clients.

Ca na Massanes se trobava enfront del carrer de sa Creu, na Guida estava casada amb en Rafel Maçanes que menava l'estància d'en Maçanes propietat de la senyora de s'Artiga.

La botiga de ca na Maria Capó estava en el dret del carrer des Pous, on hi havia dos colls amb dues corrioles en forma de corró de llenya, amb les gorges per on passaven els llibants on un cap estava fermat al poal de zinc amb una ferradura de contrapés, perquè el

poal en arribar a l'aigua de dins sa conca s'omplís bé.

En Laure Juanico Capó, fill de na Maria, m'ha ajudat a informar i recordar moltes d'aquestes vivències d'aquests carrers.

Toni Pons Carreras, de Son Puig Gran, ha col·laborat en la recerca del fet d'antany.

Vicent Pons Barber (Vika), de Son Gall, ha portat comentaris i records d'aquells temps.

La tenda de més avall, just al cap de cantó del carrer de Melians amb la carretera era la botiga de ca na Gorga, esposa d'en Toni s'hivern, o s'ilem, on tenien l'estància.

Un poc més amunt de mitjan carrer s'hi trobava la casa amb cotxerion vivia en Lluís Fàbreques (Alou), carreter que traginava fards de pell i sola per les fàbriques de calçat d'Alaior a Maó; també repartia caixes de tabac als estancs d'Alaior.

Més endavant, cap avall, a la cantonada amb el carrer de s'Ull de Sol en doble nivell, per la dificultat rocosa de l'indret, hi havia una carnisseria d'en Paco Fava. Record que penjava els quaters de carn a uns grans ganxos empotrats a les parets, solia tenir una gran gàbia de fusta, folrada d'una espesa tela metàl·lica, perquè les mosques blaves i altres insectes no la poguessin picar.

L'Institut Menorquí d'Estudis, els 30 anys

IME I CEL, UNA RELACIÓ INEVITABLE

Miquel À. Marqués
Síntes
Institut Menorquí
d'Estudis

Ja s'ha dit. L'Institut Menorquí d'Estudis (IME) es funda a iniciativa del Consell insular. Es crea una institució per ajuntar els esforços dels menorquins i no menorquins que, des de Menorca i des de fora de l'illa, treballen per ampliar els coneixements científics i humanístics relacionats amb Menorca i els menorquins.

Per açò, si visiten la pàgina web de l'IME (www.ime.cat) veuran com és estructurada la institució, i com un estol de menorquins i no menorquins lligats a la nostra illa aporten els seus coneixements científics per ajudar a millorar la nostra illa.

La meua experiència amb l'IME comença el 1995, quan som acceptat

El mestratge d'en Vidal venia acompanyat per l'amistat amb Andreu Murillo i Tudurí, un historiador encuriós per tot allò que envolta la nostra societat

com a membre de la Secció d'Història i Arqueologia. De fet, ja coneixia l'entitat de quan s'organitzaven les Trobades d'Historiadors i Arqueòlegs, un punt de reunió on joves i no tan joves investigadors anaven a aprendre dels altres.

El fet de pertànyer també al Centre

d'Estudis Locals d'Alaior (CEL), i davant un seguit d'atacs destructors cap al patrimoni cultural d'Alaior, em va decidir de recuperar l'esperit d'aquelles Trobades convocant les Jornades d'Història Local i Patrimoni Cultural de Menorca des de 2004.

Des de l'inici de les Jornades vam rebre el suport i ànims de Josep Miquel Vidal, ànima impulsora de l'IME. I no només pel suport econòmic, sempre important; també el de l'experiència i el suport tècnic.

El propi Vidal ens posà en contacte amb l'Institut Ramon Muntaner (IRMU), una institució privada que ajunta

tots els centres d'estudis de parla catalana. L'IRMU difon i dóna suport a la investigació i la promoció cultural que es fa avui, i ells també ens donen suport a les nostres Jornades.

El mestratge d'en Vidal venia acompanyat per l'amistat amb Andreu Murillo i Tudurí, un historiador encuriós per tot allò que envolta la nostra societat. Vam fer una bona amistat i, quan ens trobàvem, sempre tenia alguna informació sobre Alaior, el meu poble.

Andreu Murillo i Tudurí ens va deixar el juny de 2007 i, un any després, es van realitzar diversos actes de reconeixement. La nostra intenció és publicar els actes de recordança fets a Maó i es Migjorn Gran per disposar de tot el que es va dir sobre aquell home not de la cultura, però, sobretot, conèixer millor la nostra història més recent, marcada per les aportacions fetes des de l'IME en benefici de la societat menorquina.